

Inhoudsopgave

Woord vooraf 9

1. Aandacht 13
2. Aangenaam 14
3. Aankomen 16
4. Aannemelijk 18
5. Aantrekkelijk 20
6. Aanvallen 22
7. Aanwezig 24
8. Aanwezigheid 25
9. Aarzelen 26
10. Achteloos 28
11. Actie 29
12. Afkeer 31
13. Afschuwelijk 32
14. Angst 34
15. Angstaanjagend 35
16. Antwoorden 35
17. Bederven 37
18. Bedriegen 38
19. Bedrog 40
20. Beëindigen 41
21. Begeerte 45
22. Begin 46
23. Beginnen 48
24. Begrijpen 50
25. Bekend 52
26. Bekwaam 54
27. Belangrijk 55
28. Bemoeien 57
29. Bereiken 58
30. Berichten 60
31. Betalen 62
32. Bijna 63
33. Boos 64
34. Chaos 67
35. Crisis 68
36. Dadelijk 69
37. Dalen 71
38. Denken 73
39. Dichtdoen 77
40. Dienen 78
41. Doden 79
42. Doen 81
43. Dom 83
44. Domkop 84
45. Dood 85
46. Doodgaan 87
47. Draaien 88
48. Dragen 90
49. Drinken 91
50. Droevig 92
51. Dronken 93
52. Druk 94
53. Drukte 95
54. Duidelijk 96
55. Dwingen 98
56. Echt 99
57. Echtheid 101
58. Eenzaam 102
59. Eerlijk 103
60. Eind 105
61. Eindigen 106
62. Enorm 108
63. Erg 109
64. Eten 111
65. Even 112
66. Extreem 113
67. Falen 114
68. Fatsoenlijk 116
69. Flink 117
70. Fout 118
71. Gaan 121
72. Garanderen 123
73. Gebeuren 124
74. Gebeurtenis 126
75. Gebruik 127
76. Gebruiken 128

77. Gedachte 130
78. Geheel 131
79. Gek 133
80. Geld 136
81. Gelijk 138
82. Geloven 139
83. Geluk 141
84. Gemakkelijk 142
85. Genieten 144
86. Geven 144
87. Gevoel 146
88. Gewoon 147
89. Gezond 149
90. Goed 150
91. Goedkeuren 153
92. Groeien 154
93. Hard 155
94. Hartelijk 157
95. Hebben 158
96. Heet 159
97. Helpen 160
98. Herinneren 162
99. Hinderen 165
100. Hoofd 168
101. Houding 170
102. Hulp 171
103. Imiteren 172
104. Indrukwekkend 174
105. Intelligent 175
106. Interesseren 176
107. Invloed 178
108. Jammer 180
109. Jong 181
110. Juist 182
111. Kalm 183
112. Kapot 184
113. Kapotmaken 185
114. Kiezen 186
115. Klap 187
116. Klein 189
117. Krijgen 190
118. Kunnen 192
119. Kwestie 195
120. Laat 196
121. Lachen 198
122. Lang 199
123. Langzaam 201
124. Lawaai 202
125. Leeg 204
126. Leiden 205
127. Lekker 207
128. Leren 208
129. Leuk 209
130. Leven 210
131. Liefde 211
132. Liefhebben 213
133. Lopen 214
134. Maken 217
135. Mening 219
136. Moe 220
137. Moed 221
138. Moeilijk 223
139. Moeilijkheid 224
140. Mogelijk 226
141. Mogelijkheid 228
142. Natuurlijk 229
143. Nauwkeurig 230
144. Nemen 232
145. Niets 233
146. Nieuw 236
147. Nodig 237
148. Noemen 239
149. Nut 241
150. Ongeluk 242
151. Ongeveer 244
152. Onrustig 245
153. Ontmoeten 247
154. Ontsnappen 248
155. Openen 250
156. Openhartig 251
157. Opletten 253
158. Oud 254
159. Pakken 257
160. Perfect 258
161. Plaats 259
162. Plaatsen 261

- 163. Plan 263
  - 164. Plotseling 264
  - 165. Praten 265
  - 166. Proberen 268
  - 167. Punt 269
  - 168. Raken 271
  - 169. Regelen 272
  - 170. Reis 274
  - 171. Relatie 275
  - 172. Rijk 276
  - 173. Rust 278
  - 174. Rusten 279
  - 175. Ruziën 280
  - 176. Schijn 282
  - 177. Schijnen 283
  - 178. Schoonmaken 284
  - 179. Schrijven 286
  - 180. Schrikken 288
  - 181. Slaan 289
  - 182. Slapen 291
  - 183. Slecht 292
  - 184. Snel 297
  - 185. Soms 300
  - 186. Sparen 301
  - 187. Stelen 302
  - 188. Stijgen 303
  - 189. Teleurstellen 305
  - 190. Tevreden 306
  - 191. Tijd 307
  - 192. Toch 311
  - 193. Trots 313
  - 194. Uitbuiten 314
  - 195. Uitleggen 316
  - 196. Vallen 317
  - 197. Veel 318
  - 198. Veranderen 320
  - 199. Verbergen 322
  - 200. Verdedigen 323
  - 201. Verlaten 324
  - 202. Vervelend 326
  - 203. Vinden 327
  - 204. Vol 329
  - 205. Voortdurend 330
  - 206. Voortreffelijk 332
  - 207. Vrezen 334
  - 208. Vrij 335
  - 209. Vroeg 337
  - 210. Vroeger 339
  - 211. Vrolijk 340
  - 212. Weggaan 341
  - 213. Weigeren 344
  - 214. Weinig 345
  - 215. Weldra 347
  - 216. Werk 348
  - 217. Werken 350
  - 218. Willen 353
  - 219. Zacht 354
  - 220. Zeggen 356
  - 221. Zeker 359
  - 222. Zien 362
  - 223. Zijn 364
  - 224. Zinloos 366
  - 225. Zoeken 368
  - 226. Zuiver 369
  - 227. Zwak 370
  - 228. Zwijgen 371
- Italiaans register 375
- Nederlands register 405

Woord vooraf

Met *Prisma Italiaanse uitdrukkingen en zegswijzen* heeft u een boek in handen dat zowel een naslagwerk als een leerboek is. Een boek vol idioom uit het moderne - ook het allermooiëste - Italiaans, met bijzondere aandacht voor de spreektaal. In elk van de 228 paragrafen vindt u in het Italiaans en het Nederlands veel voorkomende woordcombinaties, vaste uitdrukkingen en zegswijzen in zinsverband rond een of meer betekenissen van het - Nederlandse - titelwoord van de paragraaf. Dit betekent dat ik bij de inrichting van het boek heb gekozen voor het Nederlands als uitgangspunt.

Men zou een vreemde taal, theoretisch gezien, los van de moedertaal moeten leren (de ene taal is niet de vertaling van de andere); toch heb ik, in het algemeen gesproken, niet de illusie dat men aan die eis kan voldoen. Daarom is het Nederlands hier het uitgangspunt. Om echter de onafhankelijkheid van het Italiaans ten opzichte van het Nederlands te benadrukken en om te bevorderen dat u bij het memoriseren van het Italiaanse idioom het Nederlands alleen maar gebruikt om er even op te 'leunen', heb ik de Italiaanse tekst boven de Nederlandse geplaatst. Bovendien is deze volgorde zeer geschikt voor wie zich - eventueel voorlopig - tevreden stelt met de verwerking van een passieve kennis van het Italiaans.

De Nederlandse en Italiaanse registers maken het opzoeken van alle kernwoorden van de 3300 zinnen buitengewoon gemakkelijk. Ze verwijzen ook naar de 80 'kaderteksten', die ik ter verlevendiging, maar natuurlijk ook ter instructie, hier en daar aan een paragraaf heb toegevoegd. In deze teksten wordt de aandacht gevestigd op allerlei bijzonderheden die door de betreffende paragrafen worden opgeroepen (Italiaanse gewoonten, speciale, bij een uitdrukking gebruikte gebaren, herkomst van een uitdrukking, grammaticale aanwijzingen en dergelijke).

Het idioom dat u in dit boek vindt, beperkt zich niet tot wat in rechtstreekse relatie staat met de titelwoorden van de paragrafen (samengevat in het register), maar is in ruime mate ook aanwezig in de context die daaromheen de natuurlijke 'bedding' vormt. Met name in deze context treft u bovendien talrijke neologismen aan, woorden voor *magnetron*, *katalysator*, *broeikaseneffect*, *ozonlaag*, *heroïnedealer* en dergelijke.

Om het hierboven beschrevene te verwezenlijken heb ik de onmisbare hulp gehad van (in alfabetische volgorde): mijn vrouw Anneke Brinker-Bekkers en mijn vrienden prof. Sandro Briosi (Universiteit van Siena), drs. Yvonne Oosterbaan en drs. Marco Silvani (beiden te Groningen). Ik dank ze alle vier van harte. Een woord van dank richt ik ook tot dr. Jacques Verhoeven (Leidschendam), die mij waardevolle opmerkingen heeft toegezonden. Gaarne houd ik mij aanbevolen voor op- en aanmerkingen.

Leek, 1992, Jacques H. Brinker

Bij de vierde druk

Deze druk is geheel herzien en up-to-date gebracht.
Ik wens de gebruiker veel lees- en leerplezier

Leek, mei 2012, Jacques H. Brinker

Bijzondere tekens:

/ Varianten in de zegswijzen zijn gescheiden door een schuine streep

▲ formeel

▼ schertsend

* informeel

◆ vulgair

(...) Tussen haakjes: alternatief voor het voorafgaande (niet als verklaring o.i.d.)

a, e, i, o, u Vette klinkers duiden de klemtoon aan (indien niet op de laatste of voorlaatste lettergreep: **telefono**)

Afkortingen:

bijv.	bijvoorbeeld
bijv.nw.	bijvoeglijk naamwoord
iem.	iemand
lett.	letterlijk
lidw.	lidwoord
pers.	persoon
pers.vnw.	persoonlijk voornaamwoord
prov.	proverbio (spreekwoord)
qc	qualche cosa, qualcosa
qd	qualcheduno, qualcuno
vgl.	vergelijk
zelfst.nw.	zelfstandig naamwoord

1. Aandacht

Ho seguito il tuo ragionamento *con molta attenzione* (molto attentamente), ma non mi hai ancora convinto.

Ik heb je redenering met grote aandacht gevolgd, maar je hebt me nog niet overtuigd.

I programmi delle televisioni private mirano a tener viva la *curiosità* degli spettatori solo per *attirare* (richiamare) *l'attenzione* sugli spot pubblicitari.

De programma's van commerciële televisiestations zijn erop gericht de nieuwsgierigheid van de kijkers levendig te houden met als enig doel de aandacht op de reclame te vestigen.

Se Antonella non facesse tanta fatica a *concentrarsi* sui compiti, prenderebbe sempre i voti più alti.

Als Antonella niet zo'n moeite had haar aandacht bij het huiswerk te houden, zou ze steeds de hoogste cijfers halen.

È uno che *s'interessa* unicamente agli affari suoi (che bada solo agli affari suoi).

Het is iemand die alleen maar aandacht voor zijn eigen zaken heeft.

L'interesse degli Italiani per la cultura olandese è in aumento.

De belangstelling van de Italianen voor de Nederlandse cultuur groeit.

Il problema degli immigrati africani è *al centro dell'attenzione*.

Het vraagstuk van de Afrikaanse immigranten staat in het middelpunt van de belangstelling.

Vedrete: il mio libro non tarderà a *suscitare* (destare) *l'interesse* della stampa internazionale.

Jullie zullen zien: mijn boek zal spoedig de belangstelling van de internationale pers wekken.

Sta' zitto ché mi *fai perdere la concentrazione* (mi distrai)!

Hou je stil, want je haalt me uit mijn concentratie!

Hai sentito che stupidaggini ha detto Laura? - Sì, ma non bisogna *farci caso*.

Heb je gehoord wat voor stomiteiten Laura heeft gezegd? - Jawel, maar je moet er geen notitie van nemen.

Sua figlia, signora, dovrebbe *applicarsi* di più (dovrebbe studiare con più impegno / con più applicazione).

Uw dochter, mevrouw, zou met meer toewijding (inzet) moeten studeren.

Grazie alla *vigilanza* di uno dei guardiani notturni non è successo niente di grave.

Dankzij de waakzaamheid van een van de nachtwakers is er niets ernstigs gebeurd.

La polizia lo sta *tenendo d'occhio* già da una settimana.

De politie houdt hem al een week in de gaten.

> **Interesseren, Opletten**

2. Aangenaam

Se discutessimo questo problema in qualche buon ristorante? Così possiamo *unire l'utile al dilettevole*.

Als we dit probleem 'ns in een goed restaurant bespreken? Op die manier kunnen we het nuttige met het aangename verenigen.

Le presento mio marito. - *Piacere* (Molto piacere / Molto lieto / ▲Molto lieto di fare la Sua conoscenza). - Il piacere è tutto mio.

Mag ik u mijn man voorstellen? - Aangenaam (Aangenaam met u kennis te maken). - Het genoegen is geheel aan mijn kant.

Se *Le fa piacere*, ci possiamo andare insieme.

Als u 't fijn vindt, kunnen we er samen heengaan.

Senti, cosa facciamo tra Natale e Capodanno? Non ti *piacerebbe* andare a sciare sulle Dolomiti?

Zeg, wat doen we tussen kerst en nieuwjaar? Zou je 't niet fijn vinden te gaan skiën in de Dolomieten?

Abbiamo avuto una *piacevole* conversazione.
We hebben gezellig gepraat.

Siamo stati a cena da Norberto e Marisa. Abbiamo passato una serata molto *piacevole*.
We hebben bij Norberto en Marisa gegeten. We hebben een heel gezellige (plezierige) avond gehad.

In quel bar c'è sempre un'atmosfera *simpatica*.
In dat café is het altijd gezellig.

La nuova casa di Lino è molto moderna e *comoda*, ma è poco *accogliente*.
Lino's nieuwe huis is heel modern en gerieflijk, maar het is niet erg gezellig (uitnodigend).

A casa loro mi sento completamente *a mio agio*.
Bij hen thuis voel ik me volledig op mijn gemak.

Che *bel* calduccio che fa qua dentro!
Wat is het hier binnen lekker warm!

Adesso vado a farmi una *bella* dormita.
Nu ga ik 'ns lekker slapen.

Se credi che sia *piacevole* dover fare sempre lunghi viaggi, ti sbagli di grosso.
Als je denkt dat het prettig is altijd lange reizen te moeten maken, vergis je je lelijk.

Buon lavoro! E per la *prossima* settimana: *buone* vacanze!
Prettige arbeid! En voor de volgende week: prettige vakantie!

Con questo caldo si sta *meglio* fuori che in casa.
Met deze hitte is het prettiger buiten te zitten dan in huis.

Di tanto in tanto bisogna abbandonarsi completamente al *dolce far niente*.
Zo nu en dan moet je je volledig overgeven aan het zalig nietsdoen.

> **Aantrekkelijk, Hartelijk, Lekker, Leuk**

3. Aankomen

Com'è andato il viaggio? - Bene, grazie. Come vede, siamo *arrivati* sani e salvi.

Hoe is de reis verlopen? - Goed, dank u. Zoals u ziet, zijn we gezond en wel aangekomen.

Se questo treno *arriva* con più di mezz'ora di ritardo, perdo la coincidenza per Venezia.

Als deze trein met meer dan een half uur vertraging aankomt, mis ik de aansluiting naar Venetië.

Poco dopo l'incidente è *arrivato* un vigile.

Kort na het ongeluk kwam er een agent aan.

Sono già le cinque e non è ancora *venuto* (non c'è ancora). Ah, *ecco che arriva* (eccolo che arriva)!

Het is al vijf uur en hij is er nog niet. Ah, daar komt hij aan!

Ehi, *guarda chi si vede* (Ehi, qual buon vento / qual buon vento ti porta)? Che bella sorpresa!

Hé, wie komt daar aan?! Wat een verrassing!

Aspetti, *vengo subito*!

Wacht u even, ik kom er zo aan!

Appena la nave fu *approdata* nel porto, la polizia ordinò al capitano di non far sbarcare nessuno.

Zodra het schip in de haven had aangelegd, beval de politie de kapitein niemand van boord te laten gaan.

Il presidente degli Stati Uniti è *▲giunto* all'aeroporto di Madrid.

De president van de Verenigde Staten is op de luchthaven van Madrid gearriveerd.

Il camion è uscito di strada ed è *andato a finire* in un fosso.

De vrachtwagen is van de weg geraakt en in een sloot beland.